

Huvudman

Lidköpings kommun
kommun@lidkoping.se

Beslut

Datum 2026-04-01
Dnr SI 2025:11674
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, vid Campus Västra Skaraborg, belägen i Essunga kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lidköpings kommun att senast den **1 juni 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling samt utformning av beredskapsplan för allvarliga våldssituationer. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lidköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Lidköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling

1. Se till att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. (6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Beredskapsplan för allvarliga våldssituationer

1. Se till att det finns en beredskapsplan för verksamheten vid Campus Västra Skaraborg, Essunga som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Av planen ska framgå både hur personal och elever ska agera i sådana situationer. (6 a kap. 3 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att undervisningen bedrivs kontinuerligt under hela året, att utbildningen omfattar de aktuella

delkursernas centrala innehåll, att elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och rektorn informerar hemkommunen om revideringen samt att alla elever ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:11 674) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, på Campus Västra Skaraborg i Essunga som bedrivs av Lidköpings kommun i egen regi. Vid denna verksamhet tillhandahålls på grundläggande nivå svenska som andraspråk, delkurs 1–4, matematik, delkurs 1–4 samt engelska, delkurs 1–4.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten som omfattar kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå vid Campus Västra Skaraborg, Essunga följer gällande bestämmelser om undervisningen bedrivs kontinuerligt under hela året, att utbildningen omfattar de aktuella delkursernas centrala innehåll, att elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och rektorn informerar hemkommunen om revideringen, att eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik, att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna samt att det finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn den 12 och 17 februari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger och verksamhetens krisplan. Den 12 mars 2026 har kompletterande uppgifter inkommit efter att Skolinspektionen begärt detta. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har begärt in de senaste två läsårens planer mot kränkande behandling. Av senaste planen framgår bland annat att eleverna ska vara delaktiga i upprättande av planen genom elevenkät. I den begärda inkomna informationen uppger huvudmannen att elevernas delaktighet sker genom att besvara skolans elevenkät.

I intervjuer beskriver elever att de har pratat om planen mot kränkande behandling men att de varken har sett den eller varit delaktiga i planens upprättande. De har inte heller varit med om att följa upp eller se över planen.

I intervju beskriver lärare att de har visat hela planen för eleverna samt informerat eleverna om var planen finns tillgänglig men att elevernas delaktighet i framtagandet av planen endast sker genom elevenkäten.

I intervju uppger rektorn att eleverna blir delgivna att det finns en plan mot kränkande behandling samt att elevernas delaktighet sker genom de frågor som handlar om trygghet och studiero i elevenkäten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

Av förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap.

8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har sett till att den plan mot kränkande behandling som är framtagen har upprättats, följts upp eller setts över under medverkan av eleverna. Visserligen har eleverna fått kännedom om planen och svarat på generella frågor om trygghet och studiero. Av utredning framgår dock att eleverna inte varit delaktiga eller medverkat i arbetet med att upprätta, följa upp och se över planen. Detta är en brist. Elevernas medverkan i framtagandet av planen är ett sätt att säkerställa att relevanta åtgärder vidtas.

Beredskapsplan för allvarliga våldssituationer

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket fått ta del av ett dokument som uppges vara en krisplan för tre verksamheter inom Lidköpings kommunala vuxenutbildning, däribland aktuell verksamhet i Essunga. I dokumentet anges bland annat de åtgärder som ska vidtas vid bombhot, en akut allvarlig våldshändelse, överfall samt hot om våld och pågående väpnat våld i skolmiljö.

Vid intervju med rektorn uppges hen att krisplanen riktar sig till personalen och att det i planen finns en tydlig rollbeskrivning för vem som sammankallar krisgruppen och att rollerna fördelas utifrån situation med en tur- och ordningslista i nummerordning som börjar med krisledarens roll. Vid kompletterande svar bekräftar huvudman de uppgifter som rektor gett vid intervju att de beskrivna åtgärderna i planen, kopplat till rubrikerna *bombhot, vid en akut våldshändelse, överfall samt hot om våld, och pågående väpnat våld i skolmiljö*, endast avser hur personal ska agera.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det på varje förskole- och skolenhet finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. (6 a kap. 3 § 1 skollagen)

I förarbetena förtydligas att det av planen ska framgå hur personal, barn och elever ska agera i en sådan situation (prop. 2024/25:160 s. 46).

I samma förarbeten framgår att då begreppet skolenhet även omfattar komvux innebär det att i de fall komvux bedrivs i en byggnad så kommer huvudmannen att ha det ansvar som föreslås avseende krav på beredskapsplan (samma prop. s. 40).

Vidare framgår att eftersom syftet med arbetet att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga vålds- och hotsituationer handlar om att skydda personer som vistas i den fysiska miljön vid skolenheten gäller kravet på beredskapsplan inom komvux där det finns en fysisk miljö att ta hänsyn till (samma prop. s. 42).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller utformningen av beredskapsplanen för allvarliga våldssituationer eller hot om en allvarlig våldssituation, då det av beredskapsplanen inte framgår hur elever ska agera vid sådana situationer, vilket är en brist.

Områden utan konstaterade brister

Utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har vid informationsinhämtningen inför tillsynsbesöket uppgett att utbildningen på grundläggande nivå bedrivs kontinuerligt under året med kursstarter vid ett flertal tillfällen. I intervju med lärare beskrivs att kursstarterna sker i januari, april, augusti och november och att kurserna oftast omfattar 10 eller 20 veckor per delkurs. Enligt lärare förekommer ingen ordinarie kursverksamhet under sommaren, men om en elev vill läsa kurser över sommaren finns det möjlighet att läsa vid huvudmannens utbildning på grundläggande nivå i Lidköping. I intervju med rektor bekräftas ovanstående uppgifter och hen förtydligar att det finns möjlighet att läsa svenska som andraspråk och engelska under sommaren i Lidköping. För andra ämnen finns avtal med extern aktör.

Rättslig reglering

I förordningen om vuxenutbildning framgår att utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året. (2 kap. 25 § förordning om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Lidköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningen omfattar de aktuella delkursernas centrala innehåll.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever som läser engelska delkurs 3, svenska som andraspråk delkurs 2, svenska som andraspråk delkurs 4 och svenska delkurs 4 framkommer att de i början av kursen har fått information om syfte och centralt innehåll för respektive kurs.

Elever som läser svenska som andraspråk delkurs 2 och delkurs 4 ger exempel på olika delar utifrån det centrala innehållet som de har arbetat med, såsom bearbetning av egna och gemensamma texter, arbete med att skriva, disponera och redigera texter med hjälp av digitala verktyg samt novellanalys och arbete med krönikor.

Elever som läser engelska delkurs 3 ger exempel på olika delar utifrån det centrala innehållet som de har arbetat med, såsom berättelser och annan fiktion, film, muntliga och skriftliga framställningar anpassade för mottagare och syfte.

Elever som läser svenska delkurs 4 ger exempel utifrån det centrala innehållet om de har arbetat med, såsom skönlitterära texters budskap och muntliga presentationer.

I intervju med lärare framkommer att planeringen utgår från kursplanernas centrala innehåll och att samtliga moment ingår i respektive delkurs. Lärarna inom svenska som andraspråk delkurs 1-4 har tagit fram en gemensam övergripande planering utifrån det centrala innehållet, vilken rektor har tagit del av och godkänt.

I intervju med rektorn framkommer att hen säkerställer att undervisningen omfattar respektive ämnes eller kurs centrala innehåll genom att ha organiserat ett systematiskt kvalitetsarbete med fokus på kvalitén i undervisningen. I arbetet deltar även förstelärare, specialpedagog, IT-funktion samt verksamhetsutvecklare.

Rättslig reglering

Delkursernas centrala innehåll

Av 20 kap. 6 § skollagen framgår att utbildning på grundläggande nivå bedrivs i form av kurser.

Av 2 kap. 11 § förordningen om vuxenutbildning framgår att det för varje kurs ska finnas en kursplan som anger kursens syfte, centrala innehåll, antalet verksamhetspoäng som kursen omfattar samt kriterierna för bedömning av kunskaper för kursen.

Av Skolverkets föreskrifter (2012:18) om kursplaner för kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå framgår kursplanerna i komvux på grundläggande nivå för den utbildning som ska tillämpas på kurser och delkurser som påbörjas efter den 30 juni 2025. I samma föreskrift uppges de nationella fastställda delkurser inom komvux på grundläggande nivå som avser ämnena engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Lidköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att utbildningen omfattar det centrala innehållet för de aktuella delkurserna. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och rektorn informerar hemkommunen om revideringen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av information från huvudmannen inför tillsynen samt av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att elevernas individuella studieplaner upprättas av hemkommunen samt att de innehåller den enskilde elevens utbildningsmål och omfattning av studierna. Vidare framkommer att revidering av elevens individuella studieplan sker vid behov och varierar mellan individer. Ändringar kan initieras av lärare, elev eller studie- och yrkesvägledare. Administrativ personal genomför justeringar i det administrativa systemet efter dialog med berörd lärare. Rektorn uppger vidare att studie- och yrkesvägledare också kan revidera i den individuella studieplanen i samtal med berörd elev. Rektorn uppger att hen har det övergripande ansvaret för att studieplaner revideras samt att information till hemkommunen sker via det administrativa systemet enligt fastställd rutin.

Rättslig reglering

Av 20 kap. 8 a § skollagen (2010:800) framgår att hemkommunen ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för varje elev och att planen ska innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna.

Av 2 kap. 16 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning framgår bland annat att planen ska upprättas i nära anslutning till antagningen och

ska vid behov revideras. Rektorn ansvarar för att planen revideras och, om eleven deltar i utbildning i en annan kommun än hemkommunen, att hemkommunen informeras om revideringen.

I förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen, Lvux12, avsnitt 2.4 Rektorns ansvar, framgår att som pedagogisk ledare för vuxenutbildning och som chef för lärarna och övrig personal i verksamheten har rektorn ansvar för verksamhetens resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att [...] verksamhetens personal i samverkan med eleven upprättar en individuell studieplan för eleven och reviderar den vid behov.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Lidköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och rektorn informerar hemkommunen om revideringen. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevernas möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever som läser engelska delkurs 3, svenska som andraspråk, delkurs 2 och 4 samt svenska delkurs 4 framkommer att de arbetar med och utvecklar sin digitala förmåga när de i de olika kursmomenten skriver, disponerar och redigerar texter, arbetar med ljudklipp, genomför muntliga presentationer med stöd av digitala verktyg, vilket bekräftas av intervjuade lärare.

I intervju med rektorn framkommer att digital kompetens är integrerad i undervisningen och att samtliga elever har lånedatorer. Vid kursstart erbjuds introduktion i studieteknik och digital kompetens och det finns även en IT- pedagog att tillgå vid behov.

Rättslig reglering

Av läroplanen för vuxenutbildningen (SKOLFS 2012:101), del 1. Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Perspektiv i utbildningen, framgår att vuxenutbildningen ska bidra till att utveckla elevernas digitala kompetens.

Av samma läroplan, avsnitt 2.1 Kunskaper, framgår att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev som har slutfört studier inom vuxenutbildningen i den utsträckning som framgår av elevens individuella studieplan kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för

kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande. Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Lidköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller elevernas möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Gunilla Feiff

Föredragande
Signerat av: Gunilla Feiff

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Amela Fific medverkat.